

**Commentarivs Pavli Bernriedensis, Antiqvi Scriptoris, De
Vita Gregorii VII. Pontif. Max.**

Paulus <Bernriedensis>

Ingolstadii, 1610

XXII. De Henrici I. Imperatoris Constitutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65381](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-65381)

uersus, abscissis duobus digitis, naribus, ac lingua de-
formauit. Lege Baronium Anno Christi DCCCC.
LXIV. & DCCCC, XCII. Sed cum Othoniani di-
plomatis fides titubet, vt iam vidimus, nihil est, cur si-
dem inueniat quod ad Auctorem Constantiniani edi-
ti attinet; nam vt in aliis ita & in hoc falsum dicere
credi potest, idque absque vlla iniuria, Lege Baronium
Tom. 12. Num. 60. & seq.

Denique ex Baroniano exemplari corrigere lice-
bit, errata editionis Calvinianæ. nam vt octo Comita-
tus fiant, legi debet; *Callium, Estum. Pro digitorum mu-*
tuis; Digitorum Mutius seu Mutilus. Pro Fossabrum, Fos-
sabrum.

De hoc Othoniano diplomate ita ad me scripsit
amplissimus Dominus Velerus I. vir Augustanus. In
eo à primo ad ultimum usq; apicem multa esse, quæ suspectum
reddant, res loquitur. Ne signum quidem cum duplicito,
quod Panuinius libro tertio Romanorum Principum Otoni
tribuit, conuenit. Et mira fuit exscriptoris diligentia in signo
& bullæ, quam vocant, autographi describendis, cum locum,
annum, diem, Cancellarij & testium nomina omiserit.

CAPUT XXII.

De Henrici I. fmp. Constitutione.

XSTA T apud Illustriss. Baronium Tom. II.
Anno Christi M. XIV. quæ Ecclesiæ Ro-
manæ confirmantur omnes donationes fa-
ctæ ab antecessoribus Regibus & Imperato-
ribus, Pipino, Carolo, Ludouico, Othono primo, &
Othono filio; præter nouas, quæ ab ipso Henrico adi-
ciuntur. Mirum sanè est Calvinistam nostrum sanctio-
nem

nem istam in suam farraginem retulisse, cum eam suo in Illyrico non repererit: qui, *more suo solens*, primò in dubium vocat hoc priuilegium. Si extaret in Illyrico, & priuilegiis Romanæ Ecclesiæ aliquid derogaret, iam extra omnem dubitationis aleam positum esset.

Addit II. Si priuilegium hoc genuinum sit, primum fuis schunc Henricū, qui nimio credulus persuadersi bī passus sit, vt ementitum Othonis Magni priuilegium confirmaret, & ratum esse iuberet. Et hic est honos, quem iste Imperij & Imperatorū vindex Augustissimis Imperatoribus habet; vt scilicet nimis credulitatis illos arguat, & nisi Caluiniano palato placita dicant & edicant, ad Cyno- arges ableget: Clamitans, ad trutinam hac talia priuilegia reuocari debere. Si Illyricus vel sine vlliis exemplaris fide, constitutionem aliquam Imperatoris alicuius produceret, qua aliquid Sedis Apostolice prærogatiis de traheretur, iste, vt larus hians ad escam exoptatissimam hiaret, & absque vlla vltiore disquisitione, nil nisi se samum & papauer se manducare existimaret.

Pollicetur se ea, qua decet, *modestia*, examinaturum hanc constitutionem. Neg, enim par esse arbitror, inquit, eadem immoderatione in Pontificum priuilegia inquirere, qua Baronius in Imperatorum. Quām verecundus noster Caluinista, quam modestus? Iam vel ipsam Apuleiam Psychen in certamen *modestia* vocet. Regredere ad initium huius scriptionis, & recognosces qualis frons sit frons hæretica; & quali modestia summum & omni laude superiorem Baronium tractet.

Quiritatur, Benedictum, qui Henricum coronauit, vo cari VII. à Baronio, quem Leopoldus Bambergensis decimus nominet. Sed crede mihi, Baronius in Catalogo & numero Pontificum longè fuit exactior, quām ille Leo-

t 2 poldus;

poldus; quippe qui in Historiis discutiendis totam etatem contriuerit; Et probè norit, qui nam Pontifices in censem Catalogi Pontificij recipiendi, qui verò inde sint extrudendi.

Ait Imperator in sua sanctione. Volumus, ut qui ad hoc sanctum regimen eligetur, nemine consentiente consecratus fiat Pontifex, priusquam talem in praesentia Missorum nostrorum seu uniuersa generalitatis faciat promissionem pro omnium satisfactione ac futura conseruatione, qualem Dominus & venerandus spiritalis Pater noster Leo sponte fecisse dignoscitur. Quis iste Leo, clamat Caluinista. Non potest esse octauus, quippe qui Henricum antecesserit; non nonus, utpote qui diu post Henricum istum ad Apostolicam Sedem electus fuerit. Ne te torqueas, Caluinista. Nec nonus, nec octauus fuit; quia iste veri Papæ, Domini & spiritu- lis Patris nomen non meretur; illegitime enim intrusus fuit; sed an præter hos duos Leones nullus alias in syllabo Pontificum Leo? An à tertio Leone usq; ad Henricum I. Imp. nullus Leo Cathedram Petri legitime tenuit? Tu vide, quis promissionem hanc fecerit; siue Leo tertius, siue quartus, siue quintus, siue sextus, siue septimus, tuo iudicio, fuerit, non refragabor. Quanquam mihi propè certum est, Henricum Imp. loqui de Leone I V. hic enim, (tametsi post suam consecrationem) promissionem fecit Imperatoribus, de uniuersis Imperij iuribus integrè & inuiolabiliter conseruandis; ut patet apud Gratianum dist. 10. cap. 9. & Iuonem p. 4. cap. 176. & Panormitanū lib. 2. cap. 149. Vide Baronium Anno Christi DCCC. XLVII.

Obiicit Caluinista: Cur Leonem, non autem Eugenium, cuius etiam meminit; vocat Domnum & venerandum spiritalem Patrem nostrum? Propterea huius singulariter

ter cum laude & encomio mentio facienda fuit, quia promissionem Imperatoribus ab ipso sponte factam, Imperator similiter ab aliis Pontificibus fieri sponte voluit. Quanquam constitutio hæc ad verbum fermè est expressa ex sanctione & donatione Othonis I. Imp. quæ exstat apud Bar. Anno DCCCC. LXII. Num. 3. Et quia Otho Leonem, primum huius promissi auctorem, his titulis cohonestauit, neque Henricus eos eidem detrahere voluit. Ex quo etiam refellitur vanitas Caluinistæ, qui semper ingerit, Leonem istum, esse Leonem VIII. Antipapam: quod falsum esse apertè conuincitur ex cōstitutione Othonis, quæ prius data est, quām Leo in Antipapam erigeretur. Tricatur multum Caluinista cuius Henrici hoc priuilegium fuerit. Sed res clara est, fuisse Henrici sancti, Regis Germanorum hoc nomine secundi, Imperatoris verò primi. Oggerit Caluinista; Repugnare nomenclaturam Episcoporum, qui subscripserunt; nam Anno M. XIV. Treuirorum Archiepiscopus, non Bobo, sed Egingaudus erat; Constantia, non Ricardus, sed Lambertus, Argentorati VVernerus, non VVicelius, VVirziburgensis non Mazelinus, sed Meginhardus. Caluinista more suo solens calumnias struit Baronio: qui pro certo non affirmat datum hoc diploma Anno M. XIV. Sed pro probabili habet; idque ob Imperatorum consuetudinem, qui statim à Coronatione Romanae Ecclesiæ noua priuilegia concedere, vel vetera confirmare solebant: Et parum refert quocunque Anno datum sit, dummodo ab Henrico sancto, Imperatore datum constet.

Sed engrandem Baronianæ memoriarum lapsum Caluinista deprehendit. Nam Baronius Anno M. XX. scribit Benedictum VIII. ab Imperatore euocatum, ad confirmandum

Episcopatum Bambergensem; Anno autem M. XIV. adducit ipsum Episcopum Bambergensem neandum pro illius verbis confirmatum, totius Pontificatus iura ac priuilegia confirmare. At dum iste lapsum fictitium carpit, in lapsum verum incidit; nam Baronius non Anno M. XX sed M. XIX. Benedictum Bambergam abiisse scribit, idque fidissimos scriptores secutus. Deinde quod Baronius diploma Henrici ad annum M. XIV. retulit, id non certum esse voluit, sed probabile. Præterea licet Episcopatus Bambergensis à Benedicto demum Anno M. XIX. confirmatus dicatur, id de solenni & publica confirmatione intelligi debet. Neque enim credendum est Henricum Anno M. VI. (ita habet Chronicum Constantiense editum à D. Pistorio, sed vitiosè, alij rectè Anno M. VII.) Bambergensem Episcopatum fundasse absq; Sedis Apostolicæ consensu & annutu, quo itidem munitus nouæ sponsæ sponsum, hoc est, Episcopum præficere potuit: Et quidem confirmatum, licet solennis illa Episcopatus ipsius confirmatio in annos sequentes dilata fuerit. Et hoc ita esse, dilucidè liquet ex vita S. Henrici, quam manuscriptam habeo, ex Bibliotheca Rebdorffensi, in qua continetur Ioannis XIX. Papæ Bulla, qua institutio Episcopatus Bambergensis confirmatur, & Apostolica auctoritate communitur, Anno M. VII.

Iterum lapsum memorie Caluinista Baronio obiecat. Nam Tom. 10. Anno Christi DCCCC. L XIV. N. 29. dicit Baronius apud Grat. dist. 63. cap. 32. per errorem poni *Henricum primum*, cum quidquid in illo capitulo exstet, inueniatur in constitutione Othonis I. Imp. Ettamen hec verbatim leguntur, inquit Caluinista, in constitutione Henrici §. 8. & 9. ab ipso Baronio Tom. 11. Anno M. XIV.

VM. XIV. recitata. Ego non video hic vllum memorie
lapsum, sed Caluinianum mendacium; nam Baronius
aut Henrici princi nomen errore in constitutionem illā
irrepsisse, si, vt Nauclerus volebat, de Henrico I. Rege,
cui cognomentum *Aucupis*, patre Othonis Magni, in-
telligatur; Num vero Henricus Rex secundus & pri-
mus hoc nomine Imperator; per *Henrici* vocabulum
in eo capitulo intelligi queat, de eo nihil dicit Baronius.
Quocirca nihil est, cur Caluinista ex benignitate la-
psui huic ignoscat, quia commentitius est. Vtrum autē
Henrici nomen eo in cap. retineri, & de quo explicari
queat, disces ex Bellarmino lib. 2. de Translat. Imperij
cap. 4. & ex iis, quæ in Defensione ad idem caput dixi-
mus. Caluinista, in eam it sententiam diploma hoc da-
tum Bambergæ Anno M. XX. cum Benedictus VIII.
eo ex Italia concessisset. Sed Benedicti aduentus Bam-
bergam ad annum M. XIX. referri debet, vt supra dixi-
mus; neque obsto, si quis constitutionem hanc hoc
Anno datam velit; cuius fidem Caluinista inanissimis
ratiunculis eleuare nititur. *Dic, bona fide, Baroni,* inquit,
quo iure fieri potuerit, vt Henricus cum Papa contraheret ea
de re, quæ iam ipsius erat; aut qua ratione amplius Papa fieri
potuerit, cum iure constitutum sit, quod meum est, amplius
meum fieri non posse? Eodem nimirum titulo præcisè,
quo meum est; meum amplius fieri non potest. At
alio titulo iterum meum fieri potest: nam quod meum
est titulo hæreditatis; meum fieri potest titulo dona-
tionis, vel mercedis pro exantlatis laboribus; vel con-
firmationis à sublimiore potestate, vel transactionis, si
quæ liticula interuenerit. Ita & in præsenti, quæ Ponti-
fici erant, donata olim à Carolo Magno, Ludouico,
Othono primo, iterum Pontificis facta sunt per nonam

con-

confirmationem & transactionem Henrici sancti. Quo obseruato, ruit tota Caluiniani huius impetitia & vociferatio, qua hic chartam conspurcat.

Qui dicit, se in nullo Germanico scriptore legisse id, quod in hac sanctione dicitur de equo quotannis Pontifici dando ob Bambergensem Episcopatum. At suppetunt alij scriptores, qui hoc affirment, ut Leo Ostiensis lib. 2. Chron. cap. 47. & Platina in Leone IX. à te citati. Et Auctor Vitæ Henrici Imp. quæ exstat Tom. 6. Antiq. Lectionis. Eodem tempore Rex sanctissimus, inquit Auctor, Bambergensem fundum cum omnibus pertinentiis suis beato Petro Apostolorum Principi contradidit, & Apostolico Præsuli in perpetuum defendendum commendauit, & in memoriam huius pactionis singulis annis album ambulatorem cum phaleris Romano præsuli dari constituit. Idem totidem verbis exhibet nobis codex M. S. Rebdorffensis. Idem liquet ex Bulla Benedicti VIII. Papæ, qua confirmat Bambergensem Episcopatum; inserta vita S. Henrici. Accipe Pontificis verba. Singulis quibusq; Indictionibus sub nomine pensionis equum vnum album nobis nostrisq; successoribus persoluat cum sella conueniente Romano Pontifici. Idem testatur Cuspinianus in Henrico II.

CAPVT XXIII.

De Henrici IV. Regis Germania iuramento.

HISTORIÆ in Regesto Gregorij VII. lib. 4. post Epist. 12. & apud Paulum Berntiedensem lib. de vita & rebus gestis Gregorij VII. Meminerūt huius iuramenti cum alij, tum Domnizo in Mathildis vita apud Baronium Tom. II.

Anno